

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

9.12.2009

B7-0187/2009

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų
pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį
dėl smurto Kongo Demokratinėje Respublikoje

Véronique De Keyser Thijs Berman, Ana Gomes, Richard Howitt
S&D frakcijos vardu

RE\799009LT.doc

PE432.807v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

Europos Parlamento rezoliucija dėl smurto Kongo Demokratinėje Respublikoje

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2008 m. lapkričio 20 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos atsako į padėties Kongo Demokratinės Respublikos rytuose pablogėjimą¹,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. spalio 23 d. rezoliuciją dėl Kongo Demokratinės Respublikos: susirėmimai rytinėse pasienio zonose²,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 21 d. rezoliuciją dėl Šiaurės Kivu³,
- atsižvelgdamas į AKR-ES jungtinės parlamentinės asamblėjos 2007 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją dėl padėties Kongo Demokratinėje Respublikoje, ypač rytinėje šalies dalyje, ir jos poveikio regionui,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl ES atsako į pažeidžiamas situacijas besivystančiose šalyse⁴,
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 25 d. Komisijos komunikatą „ES atsakas į pažeidžiamumą – veiksmai sudėtingomis sąlygomis skatinant darnų vystymąsi, stabilumą ir taiką“ (COM(2007)0643) ir į pridėtą Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SEC(2007)1417),
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2005 m. spalio 24 d. rezoliuciją Nr. 60/1 dėl 2005 m. pasaulio aukščiausio lygio susitikimo rezultatų, ypač į jos 138–140 dalis dėl atsakomybės saugoti gyventojus,
- atsižvelgdamas į Tarybos 2009 m. spalio 27 d. deklaraciją dėl Didžiųjų ežerų regiono,
- atsižvelgdamas į Tarybos 2008 m. spalio 10 d. pareiškimą dėl padėties rytinėje KDR dalyje,
- atsižvelgdamas į JT Saugumo tarybos rezoliuciją Nr. 1856 (2008) dėl JT misijos KDR (MONUC) įgaliojimų,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi dėl Kongo armijos, nušalinto generolo Laurento Nkundos vadovaujamų

¹ Tą dieną priimti tekstai, P6_TA(2008)0563.

² Tą dieną priimti tekstai, P6_TA(2008)0526.

³ Tą dieną priimti tekstai, P6_TA(2008)0072.

⁴ Tą dieną priimti tekstai, P6_TA(2007)0540.

sukilėlių grupuočių, Ruandos demokratiškos išlaisvinimo pajėgų (angl. FDLR) kovotojų ir Ugandos Viešpaties pasipriešinimo armijos (angl. LRA) susirėmimų ir toliau stipriai kenčia rytinių KDR provincijų civiliai gyventojai,

- B. kadangi KDR nuo 1998 m. vykstant konfliktui prarasta 5 400 000 žmonių gyvybių ir vis dar kiekvieną mėnesį jis tebėra tiesioginė ar netiesioginė 45 000 žmonių mirties priežastis¹,
- C kadangi atsižvelgus į Jungtinių Tautų Pabėgėlių reikalų vyriausiojo komisaro biuro (angl. UNHCR) pranešimus šalies viduje perkeltų asmenų skaičius KDR siekia 1 460 000, o Šiaurės Kivu – 980 000²,
- D. kadangi humanitarinės organizacijos šiuo metu rūpinasi 200 000 pabėgėlių, esančių stovyklose aplink Gomą, ir mano, kad maždaug 1 mln. civilių gyvena miškuose siekdami išvengti smurto; kadangi padėtis pabėgėlių stovyklose ir toliau blogėja,
- E. kadangi JT misijos KDR (MONUC) įgaliojimų pagrindas yra Jungtinių Tautų chartijos VII skyrius, pagal kurį leidžiama pasitelkti visas reikiamas priemones siekiant sustabdyti bet kokius visų ginkluotų grupuočių – tiek užsienio, tiek Kongo, – bandymus pasinaudoti jėga, keliančius grėsmę politiniam procesui, ir užtikrinti civilių gyventojų, kuriems neišvengiamai gresia fizinis smurtas, apsaugą,
- F. kadangi nuo 2009 m. sausio mėn. vykdant karines operacijas, įskaitant operaciją „Kimia II“, buvo nuginkluoti 1 243 Ruandos demokratiškos išlaisvinimo pajėgų (FDLR) kovotojai iš įmanomų 6 000, nors FDLR ir toliau verbuoja naujus kovotojus ir turi pajėgumų vykdyti prieš civilius nukreiptus mirtinus išpuolius³,
- G. kadangi nuo operacijos „Kimia II“ pradžios Kongo armijos kareiviai siejami su daugiau negu 500 civilių mirtimi ir kadangi rytinėse KDR dalyse sukilėliai, FDLR kovotojai ir patys Kongo armijos kariai toliau žagina, per prievartą verbuoja civilius ir vaikus ir sunkiai pažeidinėja žmogaus teises,
- H. kadangi Prezidentas J. Kabila pareikalavo iki 2010 m. birželio 30 d. jam pateikti MONUC karių pasitraukimo planą,
- I. kadangi JT Pabėgėlių reikalų vyriausiojo komisaro biuras pranešė, kad dėl naujų kovų 21 800 gyventojų, daugiausia etninių munzajų, turėjo palikti savo namus Dongo mieste ir jo apylinkėse ir pabėgti į Kongo Demokratinę Respubliką⁴,
- J. kadangi Kongo kariuomenei toliau trūksta žmogiškųjų, techninių ir finansinių išteklių, kurie būtini jos užduotims KDR rytinėse provincijose vykdyti, taip pat joje stokojama disciplinos, dėl to toliau silpnėja jos vaidmuo siekiant apsaugoti gyventojus ir atkurti taiką,

¹ <http://www.theirc.org/special-reports/congo-forgotten-crisis>

² <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/page?page=49e45c366>

³ <http://www.crisisgroup.org/home/index.cfm?id=2829#C1>

⁴ <http://www.unhcr.org/4af9522a9.html>

- K. kadangi JT humanitarinių reikalų koordinavimo biuras (angl. UN OCHA) pranešė, kad 2009 m. prieš humanitarinės pagalbos darbuotojus įvykdyti 108 išpuoliai, įskaitant žmogžudystes, pagrobimus, transporto priemonių ar kitokio turto vagystes – žymiai daugiau negu 2008 m.,
- L. kadangi kelios humanitarinės organizacijos turėjo nutraukti savo veiklą, o humanitarinės pagalbos darbuotojai Šiaurės Kivu negali pasiekti bent 70 % gyventojų, kuriems reikia jų pagalbos,
- M. kadangi siekiant gerokai pagerinti sveikatos padėtį ir sumažinti mirtingumo rodiklį KDR apskrityse, o ypač jos rytinėse provincijose, nepaisant visuotinės finansų krizės, prireiks ilgų nuolatinių Kongo valdžios institucijų ir tarptautinės bendruomenės pastangų ir esminių finansinių investicijų,
1. ragina nedelsiant nutraukti smurtą ir žmogaus teisių pažeidimus KDR rytinėje dalyje; pabrėžia, kad reikia toliau stengtis sustabdyti užsienio ginkluotų grupių, ypač FDLR, veiklą KDR rytinėje dalyje; ragina KDR ir kitų šio regiono šalių vyriausybes imtis reikalingų veiksmų siekiant šio tikslo;
 2. išreiškia didelį susirūpinimą dėl rytinėje KDR dalyje blogėjančios humanitarinės padėties, kuri susidarė dėl FDLR, Viešpaties pasipriešinimo armijos ir Kongo kariuomenės įvykdytų žiaurių nusikaltimų vietiniams gyventojams, taip pat dėl nesenų pranešimų apie Kongo armijos karių tyčinio bent 270 civilių nužudymo Šiaurės Kivu Nyabiondo ir Pingos miestuose ir dėl įsiplieskusių naujų kovų, dėl kurių 21 800 gyventojų turėjo palikti savo namus vakaruose Dongo mieste ir jo apylinkėse;
 3. išreiškia ypatingą susirūpinimą dėl to, kad MONUC kartu su Kongo armija dalyvavo vykdant operaciją „Kimia II“, ir dėl nesenų pranešimų, kuriuose teigiama, jog MONUC dalyvavo vykdant žiauraus smurto aktus; tačiau pripažįsta, kad būtina ir toliau užtikrinti MONUC dalyvavimą, ir ragina dėti visas pastangas siekiant, kad ši misija galėtų visapusiškai vykdyti savo įgaliojimus ir apginti tuos, kuriems gresia pavojus; atsižvelgdamas į tai, ragina Tarybą atlikti pagrindinį vaidmenį užtikrinant, kad Jungtinių Tautų Saugumo Taryba remtų MONUC ir didintų jos operatyvinius pajėgumus bei tiksliau apibrėžtų jos prioritetus, kurių dabar yra 41;
 4. ypatingai apgailestauja dėl KDR rytinėse provincijose tebevykdomų žudynių ir nusikaltimų žmonijai, ir dėl lytinės prievartos, kurią vis dar patiria šių provincijų moterys ir mergaitės; atsižvelgdamas į tai, ragina visas kompetentingas valdžios institucijas nedelsiant imtis veiksmų, kad kaltininkai būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn, ir dar kartą ragina JT Saugumo Tarybą skubos tvarka imtis visų priemonių, kurias taikant būtų galima iš tiesų užkirsti kelią naujiems išpuoliams prieš civilius KDR rytinių provincijų gyventojus;
 5. ragina visus dalyvius ryžtingiau kovoti su nebaudžiamumu ir atkurti teisinę valstybę, visų pirma, kovoti su moterų ir mergaičių prievartavimu ir vaikų ėmimu į karo tarnybą; ragina KDR vyriausybę užtikrinti, kad būtų pareikalauta, kad atsiskaitytų visi, kuriems

tenka atsakomybė už žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, taip pat ragina vyriausybę visapusiškai bendradarbiauti su Tarptautiniu baudžiamuoju teismu;

6. pabrėžia, kad reikia kovoti su korupcija ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn žmogaus teisių pažeidėjus Kongo kariuomenėje, ir atkreipia dėmesį į šiuo požiūriu lemiamą MONUC vaidmenį bendrai planuojant ir įgyvendinant operacijas ir tinkamas atsakomybės už piktnaudžiavimą ir karių atlyginimo vagystes priemones;
7. pabrėžia, kad svarbu griežtai tikrinti Kongo armijos vadų ir kareivių tinkamumą; turėdamas tai mintyje, palankiai vertina neseniai priimtą Tarybos sprendimą dėl bendrųjų veiksmų dėl Europos Sąjungos misijos teikti patarimus ir paramą saugumo sektoriaus reformai Kongo Demokratinėje Respublikoje (EUSEC RD Congo); pakartoja, kad siekiant reformuoti Kongo armiją ir padidinti jos drausmę reikia rengti mokymus ir mokėti padorų atlyginimą;
8. tikisi, kad Kongo valdžios institucijos vykdys savo įsipareigojimą surengti planuojamus vietas rinkimus ir užtikrinti jų finansavimą; ragina Tarybą ir Komisiją bendradarbiauti su Kongo valdžios institucijomis ir dėti visas įmanomas pastangas siekiant remti rinkimų procesą, teikti paramą sprendžiant tokius klausimus kaip valdymo problemos, skaidrumo stoka ir pilietinių bei politinių teisių pažeidimai;
9. ragina visas Didžiųjų ežerų regiono vyriausybes ir tarptautinę bendruomenę pradėti dialogą, kuriuo būtų siekiama koordinuoti pastangas nutraukti smurtą KDR rytinėje dalyje ir skirti ypatingą dėmesį tokioms sritims kaip susitaikymas, žmonių saugumas, didesnis teismų atskaitingumas, pabėgėlių ir šalies viduje perkeltų asmenų grįžimas ir integracija;
10. palankiai vertina regione padarytą pažangą, nes pagerėjo dvišaliai KDR ir Ruandos diplomatiniai santykiai; ragina KDR ir Ruandą visapusiškai įgyvendinti Nairobi ir Gomos taikos susitarimus, taip pat 2009 m. kovo 23 d. sudarytą Ihusi taikos susitarimą;
11. pabrėžia Tarptautinės konferencijos dėl Didžiųjų ežerų regiono ir Didžiųjų ežerų regiono šalių ekonominės bendrijos svarbą prisidedant prie taikos palaikymo ir ekonominio vystymosi regione; todėl ragina vykdyti tarptautinius vystymosi projektus su Ruanda vadovaujantis Didžiųjų ežerų regiono šalių ekonominės bendrijos tikslais;
12. apgailestauja, kad daugėja smurtinių veiksmų prieš humanitarinės pagalbos darbuotojus ir kad tai daro neigiamą poveikį humanitarinei padėčiai šalyje; primygtinai ragina Šiaurės Kivu valdžios institucijas pradėti išsamius visų incidentų tyrimus, taip pat ragina nedelsiant sustiprinti apsaugą;
13. pabrėžia, kad reikia toliau skirti lėšų humanitarinei pagalbai rytinėje KDR dalyje ir jas didinti, atsižvelgiant į tai, jog auga šalies viduje perkeltų asmenų skaičius ir blogėja sąlygos; šiuo tikslu remia JT ir 380 humanitarinės pagalbos organizacijų ir nevyriausybinę organizacijų (NVO) 2009 m. lapkričio 30 d. paskelbtą kreipimąsi, kuriame prašoma 2010 m. humanitarinei pagalbai surinkti 7,1 mlrd. JAV dolerių; ragina valstybes nars sąžiningai prisidėti siekiant šio tikslo;

14. vis dar susirūpinęs dėl to, kad sukilėlių grupuotės rytinėje KDR dalyje vykdo nelegalią prekybą mineralais ir kitais gamtos ištekliais; ragina Tarybą ir Komisiją derybose su KDR ir kaimyninių šalių vyriausybėmis primygtinai reikalauti įdiegti veiksmingas gamtos išteklių atsekamumo ir kilmės įrodymo sistemas;
15. griežtai smerkia tai, kad gruodžio 3 d. Kinšasoje paskelbtas mirties nuosprendis Jungtinės Karalystės ir Norvegijos piliečiams – Tjostolv Moland ir Joshua French; ragina atšaukti nuosprendį ir surengti teisingą teismo procesą;
16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Afrikos Sąjungos institucijoms, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, Generalinio Sekretoriaus pavaduotojui humanitariniais reikalais ir Neatidėliotinos pagalbos koordinatoriui, Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai, Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybai bei Didžiųjų ežerų regiono valstybių vyriausybėms bei parlamentams.